



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 16/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/53/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod č. k. 5 Co/3/2009-105 a č. k. 14 Co/168/2009-122 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd II“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/53/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/3/2009 a v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/168/2009.

2. Sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil tým, že „... podal dôvodnú žalobu proti Ú. na Okresnom súde Bratislava I dňa 02. 01. 2008. Vec bola postúpená Okresnému súdu Bratislava II sp. zn.: 17 C/53/2008, k žalobe boli priložené aj dôkazy o majetkových pomeroch sťažovateľa a žiadosť o oslobodenie od poplatkov... Uznesením 17 C/53/2008-86 súd nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože zákonná sudkyňa klamala o majetku sťažovateľa a pripísala mu FIKTÍVNY MAJETOK... Zákonná sudkyňa sa neobyčajne narobila na zmarení práva na oslobodenie od súdnych poplatkov a týmto ovplyvnila hrubým spôsobom ďalšie konanie a vlastne stopla konanie vo veci samej... Vo veci oslobodenia od súdnych poplatkov rozhodol Krajský súd Bratislava 6x... Okresný súd BA II uznesením 17 C/53/2008-110 neustanovil advokáta na dovolacie konanie a týmto spôsobom zmarila dovolacie konanie...“.

3. Sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález tohto znenia:

„II.A. Okresný súd Bratislava II v konaní 17 C/53/2008 porušuje základné práva D. B. garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

II.B. Krajský súd Bratislava v konaniach 5 Co/3/2009-105 a 14 Co/168/2009-122 porušil základné práva D. B. garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

II.C. Ústavný súd Slovenskej republiky oslobodzuje D. B. od súdnych poplatkov v konaní 17 C/53/2008 a prikazuje Okresnému súdu Bratislava II konať bez ďalších prieťahov a justičných obštrukcií.

II.D. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava II zaplatiť satisfakciu D. B. vo výške 20.000 EUR v lehote 15 dní od dňa právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu.

II.E. Ústavný súd prikazuje Krajskému súdu Bratislava zaplatiť satisfakciu D. B. vo výške 30.000 EUR v lehote 15 dní od dňa právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu.

II. F. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava II ustanoviť advokáta na celé konanie 17 C/53/2008.“

4. Sťažovateľ zároveň žiadal ústavný súd o ustanovenie advokáta na konanie pred ústavným súdom z dôvodov, že *„Zákonná sudkyňa chce zmariť súdne konanie 17 C/53/2008 neoslobodením od súdnych poplatkov a neustanovením advokáta, teda spôsobom protizákonným. Nezaplatenie poplatku nie je dôvodom na nekonanie vo veci samej. Ide o bežný spôsob vyčíňania sudcov na Okresnom súde Bratislava II. Je v moci Ústavného súdu toto zastaviť.“*

## II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože súd mu nepriznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, lebo zákonná sudkyňa klamala

o majetku sťažovateľa a pripísala mu fiktívny majetok. Ďalej postupom krajského súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože zakaždým potvrdil chybné rozhodnutie prvostupňového súdu.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

## **II.A**

### **K namietanému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/53/2008**

8. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomnosti, vyjadrenia predsedníčky okresného súdu a zo spisu okresného súdu sp. zn. 17 C/53/2008 ústavný súd zistil tento relevantný priebeh a stav predmetného konania:

Sťažovateľ 2. januára 2008 podal žalobný návrh proti odporcom – M. a Ú. v B. – na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd I“) na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy spolu s návrhom na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Okresný súd I žalobný návrh zaevidoval pod sp. zn. 9 C 1/2008. Následne boli vo veci vykonané tieto úkony:

- 17. januára 2008 okresný súd I požiadal S., aby v lehote 5 dní oznámila, či sťažovateľ je poberateľom starobného dôchodku, prípadne iného dôchodku, ak áno, v akej výške, resp. či je vedený v evidencii zamestnaných osôb a u akého zamestnávateľa,

- S. okresnému súdu oznámila, že sťažovateľ bol vedený v evidencii zamestnaných osôb až do 30. júna 1999 a nie je poberateľom žiadnej dôchodkovej dávky,

- 15. februára 2008 okresný súd I postúpil predmetnú vec okresnému súdu II z dôvodu miestnej príslušnosti súdu na prerokovanie a rozhodnutie a zároveň upovedomil sporové strany v spore o postúpení veci,

- 7. marca 2008 okresný súd II prevzal predmetný spis a zaevidoval ho pod sp. zn. 17 C/53/2008,

- 18. marca 2008 zákonná sudkyňa predsedníčke okresného súdu II oznámila, že v predmetnej veci sťažovateľa sa cíti byť zaujatou, pretože podala na neho trestné

oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu zasahovania do nezávislosti súdu a súhlasila s tým, aby bola vec pridelená inému sudcovi,

- 5. júna 2008 bola vec príkazom predsedníčky okresného súdu II sp. zn. Spr. 3466/08 pridelená inej sudkyňi (JUDr. G. D.) na prerokovanie a rozhodnutie,

- JUDr. G. D. 12. júna 2008 podala reklamáciu predsedníčke okresného súdu II, aby vec bola pridelená sudcovi náhodným výberom pomocou technických prostriedkov spomedzi všetkých sudcov vybavujúcich civilnú agendu,

- 17. júna 2008 predmetná vec sťažovateľa bola pridelená novej zákonnej sudkyňi (JUDr. M. K.) na prerokovanie a rozhodnutie,

- 31. októbra 2008 zákonná sudkyňa požiadala kanceláriu, aby zabezpečila pripojenie súdnych spisov sp. zn. 51 C/221/2006, 51 C/1/2008, 10 C/263/2007 a sp. zn. 24 Cb/82/2008.

- 4. novembra 2008 boli zákonnej sudkyňi na nahliadnutie predložené spisy sp. zn. 51 C/221/2006, 51 C/1/2008, 10 C/263/2007 a sp. zn. 24 Cb/82/2008.

- 31. októbra 2008 okresný súd II vydal uznesenie č. k. 17 C/53/2008-86, ktorým rozhodol nepriznať sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov,

- 11. novembra 2008 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu II č. k. 17 C/53/2008-86,

- 9. januára 2009 okresný súd II predložil spis sp. zn. 17 C/53/2008 krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní sťažovateľa,

- krajský súd uznesením č. k. 5 Co 3/2009-105 z 27. januára 2009 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu II č. k. 17 C/53/2008-86 a spis vrátil 9. februára 2009,

- 23. februára 2009 sťažovateľ podal okresnému súdu II dovolanie proti uzneseniu krajského súdu č. k. 5 Co 3/2009-105,

- 25. februára 2009 okresný súd II vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy predložil splnomocnenie pre advokáta, ktorý ho bude zastupovať v dovolacom konaní,

- 10. marca 2009 sťažovateľ odpovedal na výzvu okresného súdu II,

- 26. marca 2009 okresný súd II vydal uznesenie č. k. 17 C/53/2008-116, ktorým rozhodol o neustanovení sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie,

- 16. apríla 2009 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu II č. k. 17 C/53/2008-116,
- 14. mája 2009 okresný súd II predložil spis sp. zn. 17 C/53/2008 krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu č. k. 17 C/53/2008-116,
- krajský súd uznesením č. k. 14 Co/ 168/2009-122 z 27. mája 2009 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu II č. k. 17 C/53/2008-116 a spis vrátil 24. júna 2009 okresnému súdu II,
- 13. júla 2009 sťažovateľ podal na okresnom súde II dovolanie proti uzneseniu krajského súdu č. k. 14 Co/168/2009-122,
- 4. augusta 2009 vypracoval okresný súd II správu a predložil spis pre Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o podaných dovolaniach sťažovateľa, ktorý ho prevzal 25. augusta 2009,
- 8. októbra 2009 najvyšší súd vrátil spis sp. zn. 17 C/53/2008 okresnému súdu II bez vydania rozhodnutia o dovolaní z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho predloženie najvyššiemu súdu,
- 14. októbra 2009 okresný súd II vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy predložil originál plnej moci udelenej advokátovi, ktorý ho bude zastupovať v dovolacom konaní, inak konanie zastaví,
- 12. novembra 2009 na žiadosť Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky poskytlo informáciu okresnému súdu II o vyplatených peňažných sumách Slovenskou republikou za spravodlivé zadosťučinenie v konaniach pred Európskym súdom pre ľudské práva,
- 1. decembra 2009 zákonná sudkyňa oznámila predsedníčke okresného súdu II, že sa cíti byť v predmetnej veci sťažovateľa zaujatá, a tiež jej vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci,
- 8. decembra 2009 predsedníčka okresného súdu II vydala opatrenie sp. zn. Spr. 3778/09, ktorým prikázala predmetnú vec na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. K. F.,
- 17. februára 2010 okresný súd II predložil spis na rozhodnutie o podaných dovolaniach sťažovateľa najvyššiemu súdu,

- najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 41/2010 a 2 Cdo 42/2010 z 31. augusta 2010 rozhodol tak, že dovolacie konanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 Co 3/2009 zastavil a dovolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 14 Co 168/2009 odmietol. Spis bol okresnému súd II vrátený 15. októbra 2010.

- 5. novembra 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od prevzatia výzvy zaplatil súdny poplatok, ak tak neurobí, konanie zastaví.

9. Z už uvedeného vyplýva, že okresný súd II od 15. februára 2008, keď mu bol spis doručený na prerokovanie a rozhodnutie, konal priebežne a vo veci návrhu na oslobodenie sťažovateľa od platenia súdnych poplatkov nevyhovel uznesením č. k. 17 C/53/2008-86 z 31. októbra 2008. V čase od 9. januára 2009 až do 9. februára 2009 sa spis nachádzal na krajskom súde, ktorý rozhodoval o podanom odvolaní sťažovateľa. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, avšak nedoložil splnomocnenie pre advokáta, ktorý ho bude zastupovať v dovolacom konaní, preto okresný súd musel sťažovateľa na splnenie povinnosti vyzývať. Sťažovateľ výzve okresného súdu II nevyhovel v stanovenej lehote, preto okresný súd II vydal uznesenie č. k. 17 C/53/2008-116 z 26. marca 2009, ktorým rozhodol o neustanovení sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. V čase od 14. mája 2009 až do 24. júna 2009 sa spis nachádzal na krajskom súde, ktorý rozhodoval o podanom odvolaní sťažovateľa. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie. V čase od 24. augusta 2009 až do 8. októbra 2009 sa spis nachádzal na najvyššom súde. Okresný súd musel 14. októbra 2009 sťažovateľa vyzývať, aby predložil splnomocnenie pre advokáta, ktorý ho bude zastupovať v dovolacom konaní pred najvyšším súdom. V čase od 17. februára 2010 až do 15. októbra 2010 sa spis nachádzal na najvyššom súde, ktorý vo veci sp. zn. 5 Co 3/2009 a sp. zn. 14 Co 168/2009 konal a rozhodol.

10. Na základe uvedeného a vzhľadom na doterajšiu dĺžku tohto konania (32 mesiacov od postúpenia spisu z okresného súdu I) ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu II v konaní sp. zn. 17 C/53/2008 odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Doterajší priebeh konania pred označeným súdom bol bez významnejších prietáhov a nezakladá reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Sťažovateľ svojím konaním taktiež prispel k dĺžke konania, keď podával opravné prostriedky (ktoré sa ukázali byť neodôvodnené) proti rozhodnutiam okresného súdu II a mimoriadne opravné prostriedky proti rozhodnutiam krajského súdu, o ktorých musel rozhodovať najvyšší súd. V konečnom dôsledku sťažovateľ prispel k celkovej dĺžke konania aj nedostatočnou súčinnosťou, lebo na výzvy okresného súdu II zostal nečinným, a tým spôsoboval prieťahy v konaní. Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu by eventuálne mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

11. Ústavný súd v súvislosti s namietanými prieťahmi v konaní okresného súdu II vedenom pod sp. zn. 17 C/53/2008 opakovane poukazuje na skutočnosť, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03)].

## **II.B**

### **K namietanému postupu krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn.**

#### **5 Co/3/2009 a sp. zn. 14 Co/168/2009**

12. Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť aj v časti, ktorá sa dotýka krajského súdu, v ktorej namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, je potrebné odmietnuť. Z obsahu sťažnosti ústavný súd ustálil, že sťažovateľ v súvislosti s konaniami vedenými na krajskom súde pod sp. zn. 5 Co/3/2009 a sp. zn. 14 Co/168/2009 má na mysli ich rozhodnutia sp. zn. 5 Co/3/2009 z 27. januára 2009 (toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18. februára 2009) a sp. zn. 14 Co/168/2009

z 27. mája 2009 (toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 7. júla 2009), keďže ich v sťažnosti označil konkrétnym číslom „č. k. 5 Co/3/2009-105“ a „č. k. 14 Co/168/2009-122“.

13. Sťažnosť bolo potrebné v tejto časti odmietnuť z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

14. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

15. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola ústavnému súdu doručená až 20. októbra 2010, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti proti namietaným rozhodnutiam krajskému súdu ako oneskorenú, teda dávno po uplynutí dvojmesačnej lehoty. Preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

## **II. C**

### **K ostatným návrhom sťažovateľa**

16. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti tiež žiadal, aby ho ústavný súd oslobodil od platenia súdnych poplatkov a aby prikázal okresnému súdu ustanoviť mu advokáta. Keďže na takéto rozhodnutie ústavný súd nemá právomoc, odmietol sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

## **III.**

17. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa na rozhodnutie ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2011